

عنوان مقاله:

مسئولیت مدنی ناشی از اضطراب در معاملات از منظر حقوق ایران و فرانسه

محل انتشار:

مجله پژوهش و مطالعات علوم اسلامی، دوره 3، شماره 27 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

افشین مجاهد - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی میبد، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی، وکیل دادگستری

خلاصه مقاله:

اضطراب، وضعی است که در آن، انسان تحت فشار درونی مجبور می شود یک عمل حقوقی را انجام دهد و یا مرتکب یک عمل نامشروعی شود و در پی آن به دیگری خسارت وارد کند. فعل مضطر در صورتی موجد مسئولیت است که از نظر اجتماع و اخلاق عمومی ناهنجار باشد. یکی از موضوعاتی که در معاملات مضطر می تواند منشا اثر حقوقی باشد، بحث سوءاستفاده از اضطراب مضطر توسط طرف دیگر معامله می باشد. مفهوم سوء استفاده از اضطراب در معنای عام خود هم شامل معاملات اضطرابی ناشی از اکراه و هم در برگرفته معاملات اضطرابی که در معنای خاص کلمه از وضعیت اضطرابی مضطر سوء استفاده شده می باشد. از آن جایی که ماده ۲۰۶ قانون مدنی معاملات اضطرابی را صحیح دانسته است، بسیاری از متعاملین با آگاهی از وضعیت اضطرابی و شرایط خاص مضطر، از این حالت سوءاستفاده کرده و وارد معامله با مضطر می شوند. از طرفی، در مواردی متعامل، شرایط اضطرابی را برای فردی ایجاد نموده و از این رهگذر وارد معامله با او می شود. در مقابل، آن چه از ملاک حدیث رفع فهمیده می شود آن است که صحت معاملات مضطر در راستای رفع حالت اضطراب وی می باشد. بنابراین در موارد سوء استفاده از اضطراب و در جایی که متعامل از وضعیت و شرایط اضطرابی مضطر سوء استفاده نموده و بهره برداری ناروا می نماید و معامله ناعادلانه ای را با وی منعقد می سازد باید در اعتبار چنین معامله ای تردید نمود و از لحاظ حقوقی آن را غیرنافذ دانست و یا اینکه حداقل به مضطر این حق داده شود تا با مراجعه به دادگاه صالح، تعهد گراف و نامعقول خود را تعدیل نموده و به حد متعارف برساند.

کلمات کلیدی:

اضطراب، مضطر، سوءاستفاده از اضطراب، تقصیر، مسئولیت مدنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1957460>

